

Basisschool Neel

Anti-pestprotocol

Versie mei 2026

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Wanneer is er sprake van pesten of pestgedrag?.....	3
3. Signalen van pesten	6
4. Voorwaarden om pestgedrag aan te kunnen pakken.....	8
5. Sociaal-emotionele ontwikkeling	9
6. Preventieve maatregelen.....	10
6.1 Rots en Water.....	10
6.2 Gouden en zilveren weken.....	10
6.3 Methode Kwink.....	10
6.4 Week tegen pesten.....	11
6.5 Voorlichting.....	11
6.6 Anti-pestcoördinator	11
6.7 Vertrouwenspersoon	11
7. Curatieve maatregelen	12
7.1 Vijfsporenaanpak	12
8. Stappenplan anti-pestprotocol	14
8.1 Stroomschema.....	15
9. Registratie	16
10. Evaluatie	16
Bijlage 1 afbeelding Sociale dynamiek.....	17
Bijlage 2 afbeeldingen pesten of plagen?	18

1. Inleiding

Met dit anti-pestprotocol streven we ernaar dat alle kinderen zich veilig en geborgen voelen op onze school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een respectvolle en ondersteunende omgang met elkaar vormt de basis voor een positieve sfeer waarin elk kind met plezier naar school komt.

Het protocol biedt houvast om adequaat te reageren op situaties waarin sprake is van pesten, zowel als een kind wordt gepest als wanneer een kind pest. Door heldere regels en afspraken zichtbaar te maken voor zowel kinderen als volwassenen, kunnen we elkaar aanspreken wanneer grenzen worden overschreden.

In het protocol gedrag heeft de school beschreven wordt wat haar uitgangspunten zijn in het bevorderen van een positief pedagogisch klimaat. Daarnaast biedt dit protocol houvast d.m.v. een consequente zorgvuldige aanpak van (incidenteel) grensoverschrijdend gedrag binnen de school. Dan zal de sanctieladder ingezet worden.

Het anti-pestprotocol is een aanvulling op het protocol om ervoor te zorgen dat we ook op het gebied van pesten een duidelijke aanpak hanteren.

Leerkrachten en ouders in de medezeggenschapsraad onderschrijven dit protocol gezamenlijk. Binnen basisschool Neel zijn het sociaal-pedagogisch klimaat en de sociale dynamiek in de klas een continu aandachtspunt: dagelijks gaan we met elkaar in gesprek over hoe we met elkaar omgaan. Wij zetten daarbij sterk in op preventie van pestgedrag.

Door het inzetten van de methode Kwink (sinds 2026) spreken we door de hele school dezelfde taal als het gaat om de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. De schoolregels, klassenregels en aanpakken zijn afgestemd en bij eenieder bekend.

In bijlage 1 is een afbeelding toegevoegd die laat zien hoe de sociale dynamiek in de klas werkt.

De MR heeft op 15 april 2026 ingestemd met voorliggend protocol.

2. Wanneer is er sprake van pesten of pestgedrag?

Wat is pesten?

Pesten is een vorm van agressie waarbij iemand herhaaldelijk opzettelijk pijn wordt gedaan. Dit kan zowel lichamelijk als verbaal zijn en het kan zich zowel offline (bijvoorbeeld op school) als online (via sociale media) afspelen. Bij pestgedrag zijn meerdere personen betrokken: de pester, het slachtoffer en de omstanders. Vaak heeft de pester een sterkere sociale positie dan degene die wordt gepest¹.

Cyberpesten

Onder pestgedrag verstaan we ook cyberpesten: pesten dat plaatsvindt via digitale media zoals sociale netwerken, chatapps, online games, e-mail of groepsapps.

Voorbeelden van cyberpesten zijn:

- het versturen van kwetsende, dreigende of discriminerende berichten;
- het delen van foto's, filmpjes of screenshots zonder toestemming;
- het buitensluiten van leerlingen in online groepen;
- het aanmaken of gebruiken van nepaccounts om anderen te kwetsen.

Wanneer cyberpesten invloed heeft op het welzijn, de veiligheid of het functioneren van leerlingen op school, handelt de school volgens dit anti-pestprotocol, ook als dit gedrag (deels) buiten schooltijd plaatsvindt.

Wanneer spreken we van pesten?

Er is sprake van pesten als een leerling herhaaldelijk te maken krijgt met één of meerdere van de volgende situaties:

- Een leerling wordt regelmatig uitgescholden of op een gemene manier aangesproken, door één of meerdere klasgenoten;
- Een leerling wordt herhaaldelijk fysiek mishandeld (geslagen, geschopt), bedreigd, buitengesloten of genegeerd;
- Een leerling wordt bespot of uitgescholden om zijn of haar uiterlijk, kleding of gedrag;
- Een leerling wordt zonder reden aangevallen door een groepje kinderen;
- Een leerling wordt bedreigd, bijvoorbeeld met geweld als hij of zij geen geld, snoep of andere spullen meeneemt;
- Een leerling wordt gechanteerd en onder druk gezet om tegen zijn of haar wil iets te doen.

Als dit soort gedrag zich herhaaldelijk voordoet – meerdere keren per week of zelfs per dag – en steeds door dezelfde persoon tegenover hetzelfde slachtoffer, dan spreken we van structureel pesten.

Vaak bestaan er onduidelijkheden in het verschil tussen pesten en plagen. Hieronder een overzicht van de verschillende gevolgen van dit gedrag.

¹ Nederlands Jeugdinstituut - <https://www.nji.nl/pesten>

Plagen	Pesten
Is onschuldig, gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend; men weet meestal vooraf goed wie, hoe en wanneer. Men wil bewust kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: herhaaldelijk, systematisch en langdurig. Stopt niet vanzelf.
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	Ongelijke strijd: de onmachtsgevoelens van de gepeste tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Meestal te verdragen, of zelfs leuk, maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie wie plaagt ligt niet vast; de tegenpartijen wisselen.	Neiging tot vaste structuur: pestkoppen en slachtoffers vaak dezelfde, al kunnen ze wisselen.

Gevolgen van plagen	Gevolgen van pesten
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel).	Lichamelijke en psychische gevolgen kunnen pijnlijk, ingewikkeld en langdurig zijn als er niet wordt ingegrepen.
Relaties worden vlug hersteld; ruzie of conflict wordt spoedig bijgelegd.	Herstel is moeizaam; het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid. De basisbehoefte om erbij te horen wordt niet vervuld.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep ervaart een dreigend, onveilig klimaat; er heerst angst, wantrouwen en een gebrek aan vriendschap.

Pesten of plagen, wat is het verschil?

		 Pesten	 Plagen
	Intentie	 Opzettelijk kwetsend of vernederend	 Speels, grappig bedoeld
	Frequentie	 Herhaaldelijk, systematisch en langdurig	 Kortdurend en meer incidenteel
	Relatie	 Ongelijk: sociaal, fysiek of psychologisch machtsverschil	 Gelijkwaardig, rollen wisselen, geen machtsverschil
	Gevoel	 Slachtoffer voelt zich gekwetst, buitengesloten of angstig	 Beide partijen kunnen erom lachen, versterkt soms onderlinge band
	Gevolgen	 Negatieve impact op zelfbeeld, welbevinden, leerprestaties en soc-emo ontwikkeling	 Geen blijvende impact

Bron: <https://wij-leren.nl/pesten.php>

Voor de bouwen zijn er aparte versies van deze afbeelding die gebruikt kunnen worden in de klas. Deze zijn opgenomen als bijlage.

3. Signalen van pesten

Door kinderen zorgvuldig te observeren tijdens verschillende onderwijs- en spelsituaties, kunnen signalen van pestgedrag vaak al in een vroeg stadium worden opgemerkt.

Vroegtijdige herkenning maakt het mogelijk om tijdig en passend in te grijpen. Als leerkracht is het daarom belangrijk alert te zijn op bepaalde signalen die kunnen wijzen op pestgedrag.

Signalen bij het slachtoffer van pestgedrag kunnen zijn:

- Vaak alleen staan in de pauze.
- Tijdens de pauze bij de leerkracht die surveilleert gaan staan.
- Een spel is “toevallig” steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen op school.
- Zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben.
- Veel geroddel in de groep.
- Andere kinderen laten zich negatief uit over familieleden van dat kind.
- Indien andere kinderen alles maar stom vinden van het betreffende kind, m.b.t. kleding, haardracht, keuze van de rugzak e.d.
- Als andere kinderen negatiever reageren op een fout van het kind, dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten.
- Het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- Het kind is gauw boos of prikkelbaar.
- Het kind wil niet meer buiten spelen en sluit zich op in huis.
- Het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op partijtjes van klasgenoten.
- Het kind wordt niet gevraagd bij activiteiten waarbij moet worden samengewerkt.
- Het kind wordt altijd als laatste gekozen tijdens de gymles of bij andere activiteiten.

Wanneer één of meerdere van de genoemde signalen worden opgemerkt door ouders, de groepsleerkracht of andere medewerkers, moet dit altijd worden besproken met de groepsleerkracht van het kind.

Dergelijke signalen kunnen wijzen op pestgedrag, maar dat is niet per definitie het geval. Het is daarom belangrijk om het kind zelf te vragen of er inderdaad sprake is van pesten, of dat er mogelijk iets anders speelt. De groepsleerkracht draagt hierin de eerste verantwoordelijkheid. Dit is ook het geval wanneer het pestgedrag een oorsprong kent buiten schooltijd of online. Als dit meerdere leerlingen van de school betreft wordt het opgepakt.

Indien er sprake is van een eenmalig incident zal de leerkracht het protocol gedrag hanteren en a.d.h.v. de sanctieladder bekijken wat een passende maatregel is voor de betreffende leerling(en).

Pestgedrag herkennen: dit zijn de vormen

1		Fysiek pesten Pesten met lichamelijk of materieel geweld, zoals slaan, duwen of het vernielen van spullen. Het is vaak zichtbaar en herkenbaar, maar komt naarmate kinderen ouder worden steeds minder voor.	Voorbeeld "Ik geef hem elke pauze even een duw, gewoon voor de grap." "Ik heb drie knippen gezet in haar jas!"
2		Verbaal pesten Pesten met woorden: uitschelden, vernederen of belachelijk maken. Het is vaak minder zichtbaar dan fysiek geweld, maar kan diep ingrijpen op het zelfbeeld van een leerling.	Voorbeeld "Wat heb jij nou weer aan? Serieus..." "Jij kunt ook echt niks hè, idioot!"
3		Relationeel pesten Een leerling bewust buitensluiten, isoleren of zijn/haar reputatie beschadigen. Het speelt zich vaak onder de oppervlakte af en is daardoor lastig te signaleren.	Voorbeeld "Jij mag niet meedoen, niemand wil jou erbij." "Als je met haar speelt, hoor je er niet meer bij."
4		Cyberpesten Pesten via digitale middelen, zoals sociale media of groepsapps. Het stopt niet na schooltijd en is vaak anoniem. Daardoor voelen slachtoffers zich extra machteloos.	Voorbeeld "Ik heb die video op TikTok gezet, iedereen moet 'm zien!" "Ik heb in de groepsapp gezegd dat ze stinkt!"

Bron: <https://wij-leren.nl/pesten.php>

Signalen bij de pester:

- Zijn vriendjes zijn volgzaam meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het kind verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.

Het kan lijken alsof het kind een dubbelleven leidt: thuis of in de aanwezigheid van de leerkracht gedraagt het zich keurig en gehoorzaam, terwijl er op andere momenten – wanneer er minder toezicht is – klachten over het gedrag van het kind naar voren komen.

4. Voorwaarden om pestgedrag aan te kunnen pakken

Helaas komt pesten ook bij ons op school soms voor. Wij erkennen dit als een serieus probleem en willen het op een doeltreffende manier aanpakken. Daarvoor zijn een aantal voorwaarden belangrijk:

- **Gezamenlijke erkenning van het probleem:** Leerlingen, leerkrachten en ouders/verzorgers moeten pesten en ander ongewenst gedrag herkennen en erkennen als probleem. Omdat pesten vaak heimelijk gebeurt, buiten het zicht van de groepsleerkracht, is het van groot belang dat signalen zo snel mogelijk gemeld worden aan de leerkracht. Alleen dan kan er tijdig worden ingegrepen.
- **Preventie als basis:** De school zet actief in op het voorkomen van pestgedrag. Ook wanneer er geen concrete signalen zijn, blijft het onderwerp regelmatig bespreekbaar in de klas. Samen met de leerlingen worden gedragsregels opgesteld en onderhouden.
- **Voorbeeldgedrag van volwassenen:** Leerkrachten en andere medewerkers vervullen een voorbeeldfunctie. Kinderen moeten in het gedrag van volwassenen kunnen herkennen dat respect en veiligheid voorop staan. Wij laten door ons handelen zien wat we verstaan onder een veilige schoolomgeving.
- **Signalering en stellingname:** Leerkrachten zijn alert op signalen van pestgedrag en nemen daar actief en duidelijk stelling tegen.
- **Directe aanpak bij incidenten:** Mocht pesten toch voorkomen, dan beschikt de school over een concreet handelingskader. Zie hiervoor hoofdstuk 8 van het anti-pestprotocol.
- **Alternatieve aanpak indien nodig:** Als de gekozen aanpak niet het gewenste effect heeft, wordt er gezamenlijk gezocht naar een alternatieve benadering. Hierbij kan ook ondersteuning van externe instanties worden ingeschakeld.

5. Sociaal-emotionele ontwikkeling

Het sociaal-emotionele welbevinden van de leerlingen heeft veel invloed op hun totale functioneren. Onze school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg).

De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groepsbespreking besproken (leerkracht en Intern begeleider). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken.

6. Preventieve maatregelen

We streven naar een positieve, veilige leeromgeving. Elementen van onze preventieve maatregelen:

- Sterk pedagogisch klimaat met aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen
- Toezicht tijdens pauzes en vrije momenten
- Heldere gedragscode (protocol gedrag) en afspraken
- Een actieve anti-pestcoördinator
- Regelmatige evaluatie en reflectie tijdens teamoverleg
- Tweejaarlijkse monitoring sociaal-emotionele ontwikkeling via leerlingvolgsysteem
- Jaarlijkse veiligheidsmonitor via Vensters

6.1 Rots en Water

Groep 5 krijgt een intensief aanbod van een aantal weken Rots en Water lessen op onze school.

Rots en Water is een psychofysieke weerbaarheidstraining. Kinderen leren samen over sociale vaardigheden en fysieke weerbaarheid door het werkelijk met elkaar te oefenen. Ze ervaren (bewustworden) vooral veel door het doen (bewegen). Deze lessen worden gegeven door een externe aanbieder i.s.m. de leerkracht van de groep. De leerkracht zorgt voor de transfer naar de klassensituatie.

6.2 Gouden en zilveren weken

De eerste weken van het nieuwe schooljaar krijgt groepsvorming extra aandacht. Hiervoor wordt de methodiek van "Gouden weken" gevolgd. Na de kerstvakantie volgen de "zilveren weken". Hierbij volgen we dezelfde methodiek gericht op groepsvorming en het omgaan met elkaar. Het doel is het creëren van een positieve en veilige leeromgeving door te werken aan groepsdynamiek, relaties en betrokkenheid van leerlingen. Dit wordt bereikt door middel van kennismaking, groepsspellen en het opbouwen van routines.

6.3 Methode Kwink

Wekelijks is er een sociale kring in de klas waarbij diverse onderwerpen besproken worden. Dit gebeurt aan de hand van de methode Kwink. Die gaat uit van de sociaal emotionele vaardigheden. (SEL-competenties)

Vaak komt het onderwerp voort uit een casus, maar ook hierbij kan preventief gewerkt worden. Er wordt bijvoorbeeld gesproken over sociale gebeurtenissen en uitdagingen die hierbij horen. Er wordt samen gezocht naar oplossingen en keuzes die er in gedrag gemaakt kunnen worden.

6.4 Week tegen pesten

Elke schooljaar besteden we expliciet aandacht aan pesten tijdens de week tegen pesten. De suggesties die in de methode Kwink gegeven worden, worden als leidraad gebruikt.

6.5 Voorlichting

Elke schooljaar krijgen de groepen 6 t/m 8 voorlichting over een aantal uiteenlopende thema's die te maken hebben met de sociale context. Hierbij hebben we verschillende partners die ons daarbij kunnen ondersteunen, zoals bureau Halt, de GGD, de wijkagent en de gemeente.

Hierbij valt te denken aan thema's zoals:

- social media
- omgaan met groepsdruk
- lessen vanuit methodiek groepsgeluk (positieve sociale context van de groep inzichtelijk maken)
- overige onderwerpen die actueel zijn in een groep

Hierbij besteden we expliciet aandacht aan digitale weerbaarheid en het voorkomen van cyberpesten, zodat leerlingen leren verantwoordelijk en respectvol om te gaan met sociale media en online communicatie.

Daarnaast maakt het omgaan met bovenstaande thema's deel uit van ons burgerschapsonderwijs.

6.6 Anti-pestcoördinator

Op onze school is een anti-pestcoördinator aanwezig. De coördinator wijst de weg naar oplossingen en houdt contact met de desbetreffende leerkracht, totdat het pesten is gestopt. Hiermee willen we voorkomen dat ouders en leerlingen zich van het kastje naar de muur gestuurd voelen en de zaak verhardt. Daarnaast zijn preventie, registratie en adviseren taken van de coördinator.

De contactgegevens zijn te vinden in de schoolgids.

6.7 Vertrouwenspersoon

Op onze school is een vertrouwenspersoon werkzaam, die onder andere benaderd kan worden over pesten. De contactgegevens zijn te vinden in de schoolgids.

7. Curatieve maatregelen

Ondanks preventieve maatregelen kan pesten toch voorkomen. Omdat het vaak buiten het zicht van de leerkracht gebeurt, is het belangrijk dat signalen gemeld worden door leerlingen, ouders of andere betrokkenen. Wanneer uit observatie, melding of onderzoek blijkt dat er sprake is van pesten, hanteren we de vijfsporenaanpak.

Deze aanpak richt zich op vijf betrokken partijen:

- het gepeste kind
- de pester
- de zwijgende middengroep
- de leerkracht
- de ouders

De zwijgende middengroep bestaat uit kinderen die meepesten uit angst of eigenbelang, kinderen die niets doen, kinderen die pesten niet opmerken en leerlingen die soms voor het slachtoffer opkomen.

Leerkrachten hebben een sleutelrol: zij signaleren pestgedrag, melden het bij de anti-pestcoördinator en krijgen handelingsadvies. De intern begeleider ondersteunt hierbij.

Ouders van alle betrokken leerlingen worden geïnformeerd wanneer er sprake is van (vermoedelijk) pestgedrag, zowel van het gepeste kind als van de pester. De school ziet ouders als belangrijke samenwerkingspartner in het stoppen van pesten.

De leerkracht biedt altijd steun aan het gepeste kind en begeleidt de pester, eventueel in overleg met ouders en/of externe deskundigen.

Samen zorgen we voor een schoolomgeving waar kinderen zich veilig voelen.

7.1 Vijfsporenaanpak

Bij constatering van pestgedrag worden vijf partijen betrokken: de gepeste, de pester, de middengroep, de leerkracht en de ouders. De leerkracht is eerstverantwoordelijk, gesteund door de anti-pestcoördinator en/of intern begeleider.

Begeleiding van het gepeste kind

Gepeste leerlingen verdienen serieuze aandacht en hulp. Zij reageren vaak teruggetrokken of uitdagend – beide zijn reacties op sociale uitsluiting en kunnen worden afgeleerd.

Trainingen zoals sociale vaardigheidstraining of Kanjertraining kunnen hierbij helpen.

Begeleiding houdt in:

- De leerling serieus nemen en empathie tonen.
- Vragen naar wie, wat en wanneer.
- Inzicht geven dat het pesten niet hun schuld is.
- Bespreken van mogelijke oplossingen.
- Uitleg geven over de vervolgstappen.

Begeleiding van de pester

Met de pester wordt een serieus gesprek gevoerd over het gedrag en de impact ervan. Bij voorkeur krijgt het kind eerst de kans zich te verbeteren, afhankelijk van de ernst.

Begeleiding bestaat uit:

- Duidelijk maken dat het gedrag onacceptabel is.
- Achterhalen waarom het kind pest.
- Bewustwording creëren van de gevolgen voor het slachtoffer.
- Heldere afspraken maken over gewenst gedrag en mogelijke sancties.
- Excuses laten maken.
- Afspraken regelmatig evalueren en positief gedrag belonen.

Mogelijke oorzaken van pestgedrag: problemen thuis, gevoel van uitsluiting, rolverwarring, competitie of machtsstrijd, of angst zelf gepest te worden.

Begeleiding van de zwijgende middengroep

Deze groep bestaat uit meelopers of toeschouwers. Zij moeten leren dat zwijgen medepllichtigheid is. Acties:

- Pesten regelmatig bespreken in de klas, zonder specifieke situaties te benoemen.
- Werkvormen zoals rollenspellen inzetten.
- Duidelijk maken dat melden geen klikken is, maar verantwoordelijkheid nemen.

Begeleiding van ouders

Ouders spelen een belangrijke rol in de aanpak van pesten.

Ouders van gepeste kinderen:

- Blijf in gesprek, steun en stimuleer zelfvertrouwen.
- Neem contact op met de school.
- Stimuleer sport of andere activiteiten.

Ouders van pesters:

- Neem het gedrag serieus, zoek naar oorzaken.
- Maak duidelijk dat pesten niet wordt getolereerd.
- Geef aandacht, corrigeer gedrag en stimuleer positieve inzet.

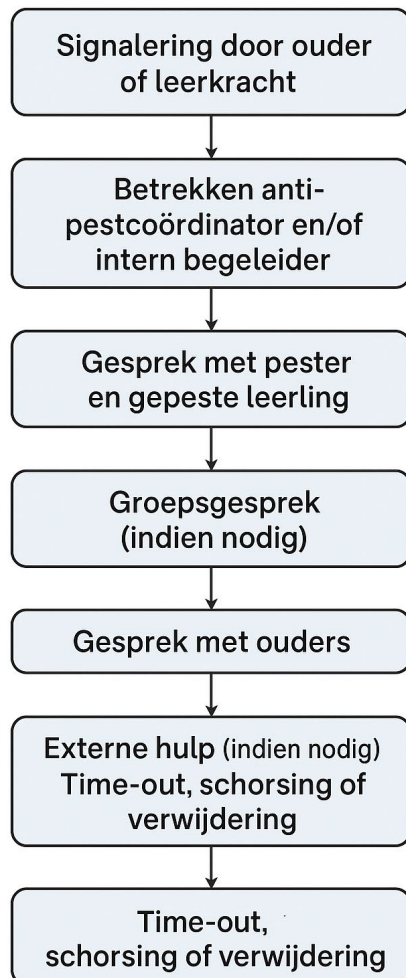
Alle ouders:

- Neem signalen serieus.
- Geef het goede voorbeeld en leer je kind respectvol gedrag.
- Leer je kind voor zichzelf én anderen op te komen.

8. Stappenplan anti-pestprotocol

- ✓ **Signalering door ouder of leerkracht/medewerker**
Pestgedrag wordt gesignaleerd door de leerkracht of gemeld door ouders. De leerkracht is het eerste aanspreekpunt.
- ✓ **Betrekken anti-pestcoördinator en/of intern begeleider**
Bij herhaalde signalen wordt altijd de anti-pestcoördinator ingeschakeld voor advies en afstemming. Ook het team en het MT worden geïnformeerd. Indien nodig sluit de intern begeleider aan bij oudergesprekken.
- ✓ **Gesprek met pester en gepeste leerling**
De groepsleerkracht voert afzonderlijke én gezamenlijke gesprekken met de betrokken leerlingen. Deze gesprekken worden herhaald en vastgelegd in het leerlingdossier. Afspraken worden gemaakt en ouders worden ingelicht.
- ✓ **Aandacht voor de meelopers**
Wanneer sprake is van meelopers, spreekt de leerkracht hen aan op hun passieve rol. Zij worden gewezen op hun verantwoordelijkheid in het tegengaan van pesten.
- ✓ **Groepsgesprek (indien nodig)**
In overleg met de anti-pestcoördinator en/of intern begeleider wordt bepaald of een klassikaal gesprek nodig is. Hierin wordt pesten besproken als groepsprobleem. De groepsregels worden herhaald en de rol van de groep als positieve kracht benadrukt.
- ✓ **Gesprek met ouders (indien nodig)**
Bij herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester uitgenodigd, samen met het kind. Afspraken worden besproken, vastgelegd en voorzien van mogelijke sancties. Er wordt voor de gepeste leerling een veilige plek aangewezen waar het kind naartoe kan bij grensoverschrijdend gedrag.
- ✓ **Externe hulp (indien nodig)**
Als interne maatregelen onvoldoende effect hebben, wordt in overleg met het de schoolleiding externe hulp ingeschakeld.
- ✓ **Time-out, schorsing of verwijdering**
Wanneer alle stappen zonder resultaat blijven, kan – conform het protocol van stichting Swalm & Roer – worden overgegaan tot time-out, schorsing of in het uiterste geval verwijdering van de pester.

8.1 Stroomschema

9. Registratie

Alle signalen, meldingen en vastgestelde gevallen van pestgedrag worden zorgvuldig vastgelegd in het leerlingendossier van de betrokken leerlingen in Parnassys. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het vastleggen van deze informatie en stemt dit af met de anti-pestcoördinator en/of intern begeleider.

De registratie bevat uitsluitend gegevens die noodzakelijk zijn voor het volgen van de situatie en het bieden van passende begeleiding. Hierbij kan worden gedacht aan:

- de aard en datum van het incident;
- de betrokken leerlingen (benoemd met initialen);
- ondernomen acties en gemaakte afspraken;
- evaluaties en vervolgafspraken.

De school handelt hierbij conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit betekent dat persoonsgegevens:

- vertrouwelijk worden behandeld;
- uitsluitend worden ingezien door bevoegde medewerkers;
- niet langer worden bewaard dan noodzakelijk;
- op verzoek inzichtelijk zijn voor ouders/verzorgers.

Indien gegevens gedeeld worden met externe instanties, gebeurt dit alleen wanneer dit noodzakelijk is en binnen de geldende wettelijke kaders.

In het groepsoverzicht noteert de leerkracht voor welke groepsaankpak is gekozen indien van toepassing.

10. Evaluatie

Dit protocol wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld in het teamoverleg op initiatief van de anti-pestcoördinator.

Bijlage 1 afbeelding Sociale dynamiek

Bron: <https://wij-leren.nl/pesten.php>

Bijlage 2 afbeeldingen pesten of plagen?

Bron: <https://wij-leren.nl/pesten.php>

Groep 1 t/m 3

Pesten of plagen?

 Pesten		 Plagen		
 Waarom?		Iemand doet expres gemeen. De ander is verdrietig		Het is een grapje. Iedereen lacht
 Hoe vaak?		Het gebeurt vaak. Het blijft lang doorgaan		Het gebeurt soms. Het duurt maar even
 Is het eerlijk?		De één is sterker dan de ander		Iedereen is even sterk. Je plaagt om de beurt
 Hoe voelt het?		Je voelt je verdrietig, bang of alleen		Je vindt het allebei leuk. Je speelt daarna samen
 Wat doet het?		Je bent verdrietig. Je denkt dat je niet goed bent. Je voelt je naar		Het is een grapje. Je voelt je nog steeds fijn

Groep 4 t/m 6

Pesten of plagen?

 Pesten		 Plagen		
 Waarom?		Iemand doet expres een ander pijn		Het is bedoeld als grapje en om samen te lachen
 Hoe vaak?		Het gebeurt steeds opnieuw en gaat lang door		Het gebeurt soms en is meestal snel weer voorbij
 Is het eerlijk?		De één is sterker dan de ander		Iedereen is even sterk. Het wisselt wie er plaagt
 Hoe voelt het?		Je voelt je verdrietig, bang of buitengesloten		Het is leuk voor iedereen. Je wordt soms zelfs betere vrienden
 Wat doet het?		Je gaat je slechter voelen over jezelf, wordt verdrietig en je kunt minder goed leren		Het doet geen pijn. Je blijft je gewoon fijn voelen

Pesten of plagen, wat is het verschil?

	 Pesten	 Plagen
 Waarom?	 Iemand doet expres gemeen om een ander pijn te doen of te vernederen	 Het is speels bedoeld en niet om iemand te kwetsen
 Hoe vaak?	 Het gebeurt vaak en kan lang doorgaan	 Het gebeurt kort en af en toe
 Relatie	 De pester is sterker. Bijvoorbeeld in hoe ze praten of doen. Of ze hebben meer vrienden	 Iedereen is even sterk. De rollen zijn gelijkwaardig. Het wisselt wie er plaagt
 Hoe het voelt	 Het slachtoffer voelt zich gekwetst, buitengesloten of bang	 Je kunt er allebei om lachen en soms versterkt het de vriendschap
 Wat het doet	 Pesten laat je slecht over jezelf denken. Je voelt je rot, hebt minder vrienden en leert slechter op school	 Het heeft meestal geen vervelende gevolgen